

A természetvédelmi mérnöki MSc szak záróvizsga tételei (2021)

1. Mit jelent a biodiverzitás-monitorozás, és mire kell figyelni egy program kidolgozása során? Ismertesse az NBmR felépítését és működését, röviden mutassa be egy-egy kiválasztott növény- és állatcsoport monitorozásának módszereit.
(Sárospataki Miklós: Biodiverzitás-monitorozás)
2. Ismertesse, hogyan és milyen előfeltételekkel alkalmazhatók a légi- és űrfelvételek kvantitatív elemzési módszerei a természetvédelemben! Sorolja föl a tanult – kvantitatív elemzésből levezethető – indexeket, és ismertesse közülük részletesebben a Tasseled Captranszformációból levezethetőket!
(Skutai Julianna/Belényesi Márta: Monitoring távérzékeléssel)
3. Válasszon ki egy természetvédelemhez köthető hazai konfliktus esetet. Foglalja össze, mutassa be érintettjeit és a köztük lévő kapcsolatokat, nevezze meg a konfliktus okait a Moore féle konfliktus kör alapján, s azt is, hogyan lehetne az okokat feloldani.
(Tormáné Kovács Eszter: A természet és a vadvilág megőrzésének társadalmi kérdései)
4. Adjon rövid áttekintést a természetvédelem történetéről a kezdetektől (i.sz. 1000 előttől) a 21. századig bezárólag minden korszakra vonatkozóan. Az egyes korszakok ismertetésekor térjen ki a meghatározó egyénekre, az adott korszakban megjelent művekre, esettanulmányokra és a nemzetközi természetvédelmi jognak az adott időszakra vonatkozó intézkedéseire (ha voltak ilyenek).
(Centeri Csaba: Természetvédelem nemzetközi helyzete és története)
5. Példákon keresztül mutassa be a természetes anyagi rendszerek önszabályzáson alapuló működését! Meadows-féle újabb világmodellek segítségével vázolja fel és értékelje az emberi tevékenység globális következményeire vonatkozó scénáriókat!
(Grónás Viktor: Globális környezeti rendszerek)
6. Válasszon ki egy hazai védett természeti területet, és tervezze meg az ott fellelhető természeti és kultúrtörténeti értékek bemutatását többféle nem formális módszerrel, cselekvésre ösztönözve a látogatókat!
(Malatinszky Ákos: Környezetpedagógia)
7. Hasonlítsa össze a biodiverzitás megőrzésére irányuló aktuális Európai Unió és nemzeti stratégiát.
(Jancsovszka Paulina: Természetvédelmi politika)
8. Ismertesse az Európai Környezetvédelmi Ügynökség által használt DPSIR- (hajtóerők–terhelések–állapot–hatás–válasz-) modellt a biológiai sokféleség csökkenésével összefüggésben. Fejtse ki a hajtóerők rendszerét, a terheléseket, a hatásokat, és fogalmazza meg a hajtóerők módosításához szükséges válaszokat.
(Gyulai Iván: Fenntarthatósági hatásvizsgálat)
9. Fejtse ki a NP Igazgatóságok természetvédelmi célú vagyongazdálkodásának saját és idegen használatra vonatkozó követelményeit. Ismertesse a természetvédelmi vagyongazdálkodás művelési ágakhoz köthető általános, majd a szántó, gyepek és a halastó művelési ágak konkrét előírásait. A természetvédelmi kezelési tervek készítésének szabályozása Magyarországon (előkészítés, jóváhagyás, alkalmazás, felülvizsgálat főbb követelményei).
(Grónás Viktor: Természetvédelmi kezelési tervek és vagyongazdálkodás)

10. Ismertesse a Natura 2000-es hálózat kialakulásának előzményeit, irányelveit, védettségi kategóriáit. Jellemezzen egy kiválasztott Európai Unió biogeográfiai régiót, kitérve annak diverzitására, a veszélyeztető tényezőkre, valamint néhány jellemző Natura 2000-es élőhelyére és fajára.
(Czóbel Szilárd: Natura 2000 fajok és élőhelyek Európában)
11. Hogyan definiálható az ökoszisztéma-szolgáltatás (ÖSZ) fogalma és milyen fő kategóriái vannak a Millenniumi Ökoszisztéma Felmérés (Millennium Ecosystem Assessment - MEA), illetve az Ökoszisztéma-szolgáltatások Nemzetközi Klasszifikációs Rendszere (Common International Classification of Ecosystem Services - CICES) alapján? Mutassa be a kaszkádmódel színtjeit! Egy tetszőleges élőhelyet válasszon ki, s mondjon egy-egy példát az élőhely által nyújtott ökoszisztéma-szolgáltatásra minden ÖSZ kategóriában. A kiválasztott ökoszisztéma-szolgáltatások esetében milyen indikátorral mérné az adott élőhely ÖSZ nyújtó kapacitását? A kiválasztott ökoszisztéma-szolgáltatások hogyan járulnak hozzá az emberek jóllétéhez?
(Tormáné Kovács Eszter: Ökoszisztéma szolgáltatások)
12. A források tükrében vizsgálva miként és hogyan változott a gabonafélék faj- és fajta diverzitása a Kárpát-medencében a történelem előtti és a történelmi időkben? Melyek az írásbeliség előtti és utáni korok mezőgazdaság-történet kiemelt forrásai?
(Pető Ákos: Történelmi kultúrtáj és klímaváltozás)
13. Ismertesse a restaurációs projektek főbb céljait, folyamatainak tervezését, a restauráció során figyelembe veendő kritériumokat, továbbá a restaurációs projektek értékelésének szempontjait. Mutasson be egy hazai és egy nemzetközi példát élőhely-restaurációra az alábbi szempontok alapján: restaurált terület elhelyezkedése és mérete, restauráció céljai, restauráció lépései, időléptéke és eredményei).
(Czóbel Szilárd: Élőhelyek restaurációja)
14. Ismertesse egy konkrét kistáji vagy középtáji példán keresztül a tájpotenciál-felmérés lépéseit, és ennek tükrében értékelje az aktuális tájhasználatot!
(Saláta Dénes: Komplex tájökölógiai és természetvédelmi terepgyakorlat)
15. Fejtse ki, hogy a Magas Természeti Értékű Területek, a gyepek művelési ágú területein milyen eszközökkel, tevékenységekkel járhatnak hozzá kaszálás során az egyes védett természeti értékek fennmaradásához? Milyen speciális kötelező előírásokat tartalmaz a tűzokvédelmi szántó program?
(Grónás Viktor: Magas természeti értékű területek Magyarországon)
16. Sorolja fel az inváziós fajok általános jellemzőit, a neofitonok kolonizációjának főbb lépéseit. Ismertesse mi alapján lehet csoportosítani az inváziós fajokat. Válasszon ki egy-egy az Európai Unió özőnfajainak listáján szereplő növény- és állatfajt és mutassa be, kiemelve természetes elterjedését, sikerességének okait, a faj által előzőnlött régiókat és élőhelyeket, valamint visszaszorításának lehetőségeit.
(Czóbel Szilárd: Invázióbiológia)
17. Vázolja fel a szakirodalom gyűjtésének módszereit és forrásait kutatási jelentés, illetve tudományos folyóiratcikk írásához! Mit jelent egy folyóirat cikk esetében, ha az referált (referenced) és lektorált (peer-reviewed)?
(Pető Ákos: Kutatás-tervezés és tudományos kommunikáció)

18. Ismertesse a degradációs folyamatokat és azok természetvédelmi vonatkozásait! A természetes vagy természetközeli területek, a természetes tájalakító folyamatok hogyan használhatók fel a talajpusztulás vagy éppen a talajképződés kimutatására? Konkrét példán keresztül mutassa be, hogy mekkora különbségek lehetnek az intenzív és a természetközeli gazdálkodás között a talajtulajdonságokra vonatkozóan!
(Centeri Csaba: A világ védett élettelen természeti értékei)
19. Ismertesse az intenzív gazdasági, valamint az extenzív természetvédelmi célú gyepkezelés agrotechnikai különbségeit, és értékelje a gyepre gyakorolt hatásuk előnyeit és hátrányait!
(Bajnok Márta: Természetvédelmi kezelési tervek és vagyongazdálkodás)
20. Egy kiválasztott jogeseten keresztül mutassa be a nemzetközi környezetjog első korszakának jellegzetességeit! Ismertesse „A világ kulturális és természeti örökségének védelméről” szóló egyezmény működését és röviden jellemezze a hazai helyszíneket!
(Grónás Viktor: Nemzetközi (EU-s) természetvédelmi jog)